

Dolenjske Novice.

Izbajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo l gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino sprejema J. Krajec v Novem Mestu, dopise pa uredništvo.

Kdor želi kako oznanilo v „Dolenjske Novice“ natisniti dati, plača za dvostopno petit-vrsto 8 kr. za enkrat, dvakrat 12 kr., trikrat 15 kr.

Gospodarske stvari.

Spodlivanje mošta črnega grozdja.

O tej stvari smo že enkrat v „Dol. Novicah“ pisali. Da to danes ponavljamo, je na mestu, ker je stvar važna. Neovrgljiva resnica je, da se dolenjsko rudeče vino vedno za nižjo ceno prodaja, kakor pa belo, to je rumeno. Rudeča barva vina je prvo znamenje „čvička“. Čviček pa ne plača nihče tako dobro, kakor rumeno vino, in naj bode tudi boljše memo poslednjega. Zakaj bi se torej ne napravljalo rumeno vino na mesto rudečega? Zakaj ne posebno zdaj, ko se bode v prihodnosti vsled železnice dolenjsko vino veliko bolj iskalo, kakor se je do zdaj. Naj se pije v Ljubljani dolenjsko vino, ne pa čviček. Dolenjsko vino pilo se bode pa le, ako bode rumeno ne pa rudeče. Rudeče ostane čviček, in naj bode še tako dobro. Čemu blago zametavati!

Da se po Dolenjskem večinoma rudeče vino nahaja, prihaja od tod, ker se belo in črno grozdje skupaj vrže, češ: premalo je črnega, da bi se izplačalo črno grozdje posebej pobrati, ter iz njega

črnino napravljati. Sicer se pa tudi črno vino navadno težje proda kakor rumeno, ker se zanj višja cena zahteva, ker je torej dražji, in vsakdo črnino rad ne pije. No, rudeče vino pa zaradi tega napravljati, ker je premalo črnega grozdja, da bi se izplačalo črnino napravljati, pa ni opravičeno. To pa zaradi tega ne, ker se tudi iz črnega grozdja lahko rumeno vino napravi, in sicer s pomočjo tako zvanega spodlivanja mošta črnega grozdja. Spodliva se pa tako-le. Najprej se pobere belo grozdje, se zmasti, ter mošt sam zase v sod spravi; ali se pa pusti mošt in tropine v kadi, da oboje manj ali dlje časa skupaj kipi. Kakor hitro je belo grozdje pobrano ter zmaščeno, pobere se koj tudi črno, katero se hitro zmasti, tropine koj opreša, in zadobljeni mošt zlije se v sod oziroma v kač belega mošta, da se s tem pomeša. Tropine črnega grozdja porabijo se lahko za napravo domače pijače, za napravo kisa, jesiha, žganja, ali pa za napravo tako zvane tropinske repe.

Spodlivanje je gotovo priprosto delo, katero se pa jako izplača, in za to naj bi se to sploh vršilo. Napravo rudečega vina pa opustilo, ako ni za domačijo nameujeno. Za domačijo je seveda

PODLISTEK.

† Janez Meteljko.

Božji sklepi so nam zemljanom neumljivi; ko bi ne verovali trdno v božjo previdnost, ki vse vravnava najbolje sebi v čast in nam v pravi blagor, bi marsikedarj vskliknili — to pa ni prav!

Res, koliko je mladeničev po vseh stanovih — zlasti se jih ne manjka tudi med dijaki, ki ljubemu Bogu čast kradejo, so roditeljem v žalost, bližnjim v pohujšanje, a predobrotljivi Bog jim daje trdno zdravje, jim daljša življenje; ali nasprotno blago dušo pokosi v cvetu let neizprosna smrt. Take misli so me prešinjale, ko sem zvedel tužno vest, da ni več vrlega Janeza Meteljkota; britka smrt mu je prerezala nit življenja v 20tem letu njegove dobe dné 5. septembra v njegovej rojstnej hiši v Ledeči Vasi župnije šent-jernejske. Dné 7. septembra pa so položili njegove telesne

ostanke v hladni grob pri podružnej cerkvi v Grobljah.

Pa kaj je bil Janez Meteljko? Pokoren sin svojim roditeljem, vzgleden mladenič svojim vrstnikom, vzoren priden dijak novomeške gimnazije, veselje svojim učiteljem.

Poznal sem ga osem let, a vsako leto me je bolj prepričalo o istinitosti zgornjih besedi. Nekaterikrat sem govoril z njegovim očetom, ki je znan kot jako skromen in ponižen mož, a tudi z družimi, ki so ga dobro poznali; vseh je bil le eden glas: boljšega otroka ni kakor je Meteljkov Janez. Ubogal je vsako mojo željo, je djal oče.

Na gimnaziji ga je ljubilo vse, zlasti pa so se mu z veseljem bližali ravno najboljši dijaki. S slabimi ni občeval prijateljski, ali ljubili so ga vendar vsi brez izjeme. Pa kako tudi ne, vsaj ga je bila sama ljubezen, ponižnost in postrežnost; ne vem je-li znal biti jezen — da velika krivica bi se mu morala zgoditi, da se mu je obraz nekoliko pomračil nevolje, trde besede pa, kolikor

rudeče vino ravno tako dobro kakor rumeno. Sicer kaže pa dandanes pač bolj, vse pridelano vino prodati, za domačijo pa iz tropin, vode in sladkorja ponarejeno ali petiotizovano vino napravljati. To kaže že clo nam Dolenjcem, z ozirom na to, da se po Dolenjskem, in sme se reči tudi drugod posebno pa v Ljubljani še vedno najrajši dolenjsko vino pije. To vkljub temu, da se nam iz vseh družih vinorodnih dežel vino vsiljuje in to po veliko nižji ceni.

Kako da se za domačo rabo lahko tako zvano petiotizovano vino napravlja, zvé lahko vsak iz lanskih „Dol. Novic“. Kar imamo pa tukaj najostrejši naglašati je pač to-le: Vinogradniki, bodite pošteni, ne poskusite ponarejeno vino za pravo pristno prodajati, kajti sicer si boste dobro ime tako pokvarili, da še celo najboljši pridelek v bodočnosti z lahka prodajali ne boste. Torej poštenost!

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

V novejšem času katoliški časniki mnogo pišejo, naj se državnemu zboru ustanovi **katoliški centrum**, kakor ga imajo katoličani na Nemškem. V tem krogu bi bili vsi katoliško zavedni možje vsake národnosti. Ker katoliško načelo veli, da mora vsakdo dati svojemu bližnjemu, kar mu gre po pravici, pomiril bi se morda po tem centru národnostni boj v Avstriji, in katoliška cerkev bi imela v njem močno oporo.

Te dni so se vršile v **Galiciji** vojaške vaje, pri katerih je bil tudi cesar avstrijski. Pri neki priložnosti je izvanredno pohvalil poljski narod zaradi njegove zvestobe in udanosti do vladarja. Pohvalil je tudi posebno še deželnega predsednika

je meni znano, ni bilo iz njegovih ust. Kot dijak se je odlikoval ne le po krepostnem življenju, ampak prav posebno še po svojej vestnej marljivosti. Nepripravljenega ni našel v vseh letih noben profesor, pa je tudi dobil v spričevalo vsako polletje „odliko“. Tudi zasebno se je učil še različnih jezikov. Da so ga imeli gg. učitelji vsled njegovih lepih lastnosti jako radi, se ume samo ob sebi; tožbe radi njega ni bilo nikdar v vseh letih njegovega gimnazijskega učenja. Posebno pa moram še povdariti, da je vse njegovo življenje, vse njegovo delovanje in mišljenje prevevala neka sveta pobožnost, izvirajoča iz globocega verskega prepričanja, kar je dajalo blazemu pokojniku neko posebno milobo. Oj, da bi bilo dosti tacihi mladeničev med našimi gimnazijci!

Njegova živa vera je bila brez dvoma tudi uzrok, da je hrepenel vedno le po duhovskem stanu; kacemu družemu stanu posyetiti se rajni Janez ni mislil nikdar. Večkrat mi je sam pravil,

in nekatere druge visoke gospode. Nemškim liberalcem ta hvala nič ni kaj všeč, ker Poljaki so — Slovani. Da si potolažijo svojo žalost, obračajo besede cesarjeve sebi v prid, kakor bi bila s tem tudi njim zaupnica izročena. Seveda ti ljudje sami sebi ne verujejo, kar pišejo.

Na **Češkem** so že dolgo časa hudi prepiri med Čehi in Nemci zaradi uličnih napisov. Vlada hoče, da so v Pragi poleg čeških tudi nemški napisi. Čehi bi se udali temu, a s tem pogojem, da se v družih čeških mestih poleg nemških napisov naredijo tudi češki. S tem so Nemci sami sebe ujeli, a udati se ne marajo. Ako jim velikonemška strast še ni popolnoma zmešala glav, morajo izpreviditi, da delajo krivico Čehom, ko tirjajo od njih to, kar sami nočejo dati.

Na **Koroškem** Nemci in nemškutarji zabavljajo zoper slovensko šolo, katero hoče društvo sv. Cirila in Metoda ustanoviti v Velikovecu. Človek bi sodil, da Nemci stojijo prav na mehkih nogah, ker se vsacega zboje, da bi jih izpodnesel.

Mažari so se spet lepo skazali. Mažarski dijaki so izdali neko knjižico, v kateri bi radi svet preslepili, da je na Ogerskem „obljubljena dežela“, kjer se vsem nemažarskim národom cedi med in mleko. Na to sušmarijo so odgovorili rumunski dijaki z drugo knjigo, v kateri so pojasnili vso stvar, kakor je res. Mažari pa so spoznali, da se jim zabavlja. — V verskem oziru gre na Mažarskem vse navskriž. Dolgo časa se že potegujejo za tako imenovani civilni zakon, da se bodo Mažari poročevali pred uradniki. Papež je nečavno poslal ogerskim škofom okrožnico, v kateri jih prisrčno opominja, naj vestno izpolnujejo svojo višepastirsko službo, branijo pravice sv. cerkve in utrjujejo katoliško zavest med svojimi podložniki.

kako želi, da dospé do bogoslovskih študij. Bliže ko je bil ta čas, večje je bilo hrepenenje po njem.

Maturu je hotel še narediti, prav pridno se je vže pripravljaj, dasi bi mu ne bilo treba pri njegovej nadarjenosti in delavnosti skozi vsa leta, koje je bival na gimnaziji, češ, potlej stopim pa kar s prošnjo pred ljubljanskega knezoškofa. Žetja se mu vendar ni spolnila; obolel je o binkošti, in ko so njegovi kolegi delali pismeno maturo, je odšel na svoj rojstni dom, od koder se ni vrnil več. Smrt ga je rešila zemskih skrbij ter ga presadila v vrt nebeški. Da, ker je bil Bogu ljub, je bil odtrgan s sveta, da bi ga hudobija morda ne spridila. Mlad je umrl, a po svojih krepostih dosegel gotovo veliko let. Veselje je bil dobrim ljudem, ponos gimnaziji, prepričani smemo biti, da je sedaj radost angeljem nebeškim. Bog daj slovenskemu narodu mnogo tacihi mladeničev, slovenskim gimnazijam mnogo tacihi dijakov.!

Kaj je novega po širokem svetu?

Na **Nemškem** v mestu Virzburgu se je vršil koncem avgusta 40. nemški katoliški shod. Katoličanom nasprotni časniki so škodoželjno prorokovali, da se bodo pri tem shodu govorniki sporekli. A to prorokovanje se ni izpolnilo. Shod se je vršil v najlepšem redu in vsi govorniki, tudi tisti, ki v državnem zboru niso bili vedno enih misli, so se strinjali popolnoma v katoliških načelih. Saj pa tudi drugače ni mogoče, ker načela katoliška so le ena in v sebi ne trpe nobenega strankarstva. Sklenili so mnoge izvrstne resolucije o šoli, verski organizaciji, o umetnosti itd. Nasprotni časniki so seveda precej potrti zaradi tako vrlo dovršenega shoda.

V **Španiji** je toliko štrajkov in drugih resnih uporov, da je treba iskati kraja, kjer je še mir. Zadnje dni, pravijo, pa je vlada s svojo odločnostjo napravila popolni pokoj povsod. Ako je to res, vprašati se moramo, kako dolgo bo to trpelo. Predolgo gotovo ne! Taki ljudje, kakor so španjski Karlisti in republikanci, imajo prevročo kri, da bi mogli mirovati.

Na **Angleškem** se je te dni v zbornicah razmotrivalo irsko vprašanje. Ako bi bilo vsprejeto, dobili bi katoliški Irci, ki so že več sto let hudo zatirani, nekoliko več pravic, kar bi bilo prav pravično. Toda nižja zbornica je predlogo sicer sprejela, a višja zbornica jo je žalibog zavrgla. Je pač stara pesem, kakor na Angleškem, tako tudi pri nas: tisti, ki najbolj svobodo oznanjujejo, tisti jo najbolj zatirajo in svojega bližnjega svobodnega ne morejo videti.

V **francoski** zbornici po zadnjih volitvah zopet vladajo brezverci. Narod, kakoršen je fran-

coski, ki sam daje vladi bič v roke, da ga tepe, res ne zasluži, da bi se mu dobro godilo.

V **Švicci** se že dalj časa prepirajo, ali bi smeli jezuiti naseliti se v deželi. Doslej se to ni še posrečilo. Ko je nedavno neki jezuit, švicarski rojak, tu pridigoval, osupnila je cela Švica, kakor bi se imel svet podreti. Ali naj bi se mi jezuiti nad takimi ljudmi, ali naj bi se jim smejali?

V **Italiji** „odrešeni“ pa pokajo bombe kakor po Kranjskem pri žegnanjih. Zlasti papeževa stranka ni nikoli varna pred njimi. Zvečer 27. avgusta je hotel neki mladič vreči užgano bombo v klet one hiše, kjer se zbirajo papeževi vojaki. A bomba se je razletela predno je prišla v klet, pobila več oken v okolici in močno poškodovala 19letnega mladeniča, ki jo je prinesel. Odtrgalo mu je obe nogi. — Bivši ministerski predsednik Crispi, zakleti sovražnik papežev, ruje silno zoper sedanjega predsednika. Ujeda razjeda ujedo!

Slovanski dan je bil na svetovni razstavi v Chikagi 12. avgusta t. l. Zbrali so se vsi Slovani, razven Poljakov, ki so se zaradi Čehov skužali in s tem pokazali svojo prirojeno sebičnost. Bili so zastopani Rusi, Čehi, Slovenci, Slovaki, Hrvati, Srbi in Črnogorci. Posebno so se odlikovali Čehi, ki so bili najbolj mnogoštevilno zbrani in so vso stvar vodili. Sprevod je bil velikansk, udeležilo se ga je mnogo moških in ženskih društev. Štel je do 20.000 ljudi. Med vihrajočimi zastavami je korakalo 23 godb in samo čeških društev 350. Med njimi so se pomikali slavnostni vozovi, ki so predstavljali razne zgodovinske slike. Občno pozornost je vzbujal zadnji voz, na katerem je stala velika piramida. Na njej je bilo zapisano, kolikokrat so Slovani že Avstrijo rešili. V velikanski palači jih je pozdravil razstavni odbor, po-

Pismo škofa Barage.*)

Preljuba moja Amalija!

Od zadnjega mojega pisma v marciju se je pripetilo marsikaj veselega v mojem misijonu. Velika množica zgubljenih ovčic je vstopila zopet v ovčjak dobrega Pastirja, išoč tukaj svoje večne blaginje. Od velikonočne nedelje (22. aprila) do zadnje nedelje (17. junija) sem krstil 107 paganov, in sicer večinoma odrasle ljudi, med njimi mnogo starcev, katerim je Oče usmiljenja naklonil še ob robu groba milost sv. krsta. Ker sem le zaradi tega, da bi izpreobračal pagane, zapustil svojo domovino in vas, drage mi domače, ter prišel v to pusto zemljo, misliš si lahko, kako neizmerno tolažbo in duhovno veselje tukaj uživam, ko vidim, kako lep uspeh daje Gospod žetve mojemu misi-

jonu. Nikoli ne morem zadosti zahvaliti Boga, da mi je dal milost, da sem prišel sem in da nisem zastonj tukaj. Četudi bi vse svoje življenje, kolikor mi bo še živeti, ne mogel storiti nič drugega, nego te novoizpreobrnjene divjake v veri ohraniti in utrditi, sem vendar-le mnogo bolj zadovoljen, da sem prišel sem, nego da bi ostal v svoji domovini. Vendar se nadejam, da mi Bog da milost, da izpreobrnem še mnogo paganov iz te okolice.

Pojasniti Ti moram tudi bližnje okoliščine teh mnogih izpreobrnitev. V pretekli zimi sem večkrat povpraševal, kje je še zunaj naše vasi kaj paganskih selišč. Zvedel sem, da so daleč od tod na razne strani tri male vasice. Prva je oddaljena od tod eno dnevno pot, druga poldrugo in tretja tridnevno pot. Ta dežela je namreč jako malo obljudena.

Celo zimo sem se veselil, da bom mogel spomladi obiskati te uboge divjake. Brž ko so tukajšni moji farmani opravili velikonočno spoved,

*) Slučajno se je našlo sledeče, doslej še ne priobčeno pismo slavnega misijonskega škofa Barage, rodom Dolenjca iz Doberniča, katero je pisal svoji sestri Amaliji.

tem se je začel koncert v glasbeni dvorani. Igrale so se le slovanske skladbe. Potem so sledili še razni nagovori. — Gotovo je ta veličastni nastop slovanske krvi mogočno vplival na druge Amerikance, katerih mnogi niti ne vedo, kaj in kakšen je rod slovanski.

Piše se nam:

Iz Šmihela pri Novem Mestu. — Kaj so gluho-nemi, menim da bi moral vsak olikanec že vedeti. Vendar so znabiti še nekateri, kateri menijo, da so to ljudje, sploh nesposobni za človeško družbo in nesprejmljivi za vsaktero izobražbo. In vendar v resnici ni tako. Zavodi gluhonemih nam pričajo, da se tudi ti reveži lahko priučijo veliko koristnega in dobrega za dušo in telo. Gluho-nemci so namreč one sirote, kateri čisto nič ne slišijo, vendar jezik in grlo imajo sposoben za govor, samo, da ga ne znajo rabiti. Ako pa se priuče, kako je treba gibati z ustnicami in z jezikom, tedaj se jim pa tudi jezik toliko izobrazí, da začno začetkom dajati posamezne glasove od sebe, izrekati posamezne zloge, pozneje cele besede in poslednjič cele stavke. Seveda stane to veliko truda in tudi časa in poleg tega tudi železne potrpežljivosti, predno se takemu otroku pokaže ta umetnost govora. Koliko je revežev po Slovenskem, ki žive nekako odurno, boje se ljudi in ljudje se njih boje in nihče ne stori niti stopinje za nje. Oh, da bi prišli vsaj enkrat pogledat v kak gluho-nem zavod, kakor je n. pr. v Šmihelu pri Novem Mestu. Tu je bila 28. avgusta javna preskušnja in je res presenetila marsikoga in mnogo jih je ganila do solz. Tu si lahko slišal, kako so gluho-neme deklice brale, pisale in številile. In ko ti je napisala na tablo, soštela je naprste, če se ni znabiti zmotila. In da gluho-neme res ne slišijo, pokazal je slučaj, ko sta dve deklici ob istem času jedna poleg druge številile na glas in se ni dala nobena motiti.

Ko je bila preskušnja končana, pozdravile so gluho-neme deklice odhajajoče s krščanskim pozdravom:

napotil sem se, da bi tem divjakom oznanoval besedo božjo, katere še nikoli niso slišali iz ust kakega duhovnika.

Najpreje sem šel na neki jako prijeten otok v velikem Michiganskem jezeru, ki je tako daleč od suhe zemlje, da se komaj opazi s prostim očesom kot mala meglica. Ta otok je precej velik. V okrožju se more prehoditi v kakih štirih urah; imenuje se „Bobrov otok“, zaradi mnogih bobrov, ki so tam živeli, zdaj pa so skoro popolno zatrti, ker jih prehudo love.

Na tem otoku je vasica divjakov, ki obsega 8 hiš. Ljudje žive tu jako srečno; hranijo se s poljedelstvom in ribištvom, ki je tu jako bogato; poleg tega napravijo si tudi mnogo sladkorja.

Preteklo zimo je prišel neki divjak s tega otoka k meni v Arbre Croche, da bi ga krstil. Občeval je s kristijani; seznanili so ga v krščanstvu in ga poučili v temeljnih resnicah sv. vere. Sedaj je izvrsten kristijan. Ta dobri mož se je

„Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Veliko jih je šlo iz sobe brisajoč si z oči solze, ki so mu prišle vsled tega v oči in vsakdo je moral nehote vsklikniti: Bog povrni tisočero častitim sestram ves trud, katerega so pri tem imele. Da bi pač prišli semkaj oni, ki se štejejo tudi med olikance in so še nasprotniki temu zavodu, ki je tako krvavo potreben za našo deželo. In med nasprotniki so celo tudi taki, katerim je izročena skrb za mladino. Pred vsem se mi pa zdijo čudne besede nekega človeka, kateri časih nosi suknjo „s knofi“ od vrha do tal. Ta mi je nekoč rekel: „Otroci imajo stariše in naj še sami zanje skrbe“. Toda prašam kako? — Saj je še s takimi paglavci težava, ki imajo vse čute razvite in vendar se le malo doseže. Zatorej treba dajati take reve v odgojo osebam, ki so v tem poučene in to so ravno za deklice redarice za dečke pa redovniki.

V hvaležnem spomину ostal bode pač ta dogodek vsem obiskovalcem tega zavoda in menim, da pač v imenu vseh mladino-ljubov govorim, ako zakličem: Bog povrni tisočero ves trud tem častitim redovnicam in On naj prosi nad zavod obilo blagoslova, omeči pa tudi srca onih, ki imajo v skrbi Holzapfelnovo vstanovo da se kmalu, kmalu priredi zavod stalno za dečke in tudi za deklice.

Flijaron.

Iz Šent-Jernej. Dne 7. septembra 1893 izročili smo materi zemlji v Grobljah župnije v Šent-Jernej truplo mladega abiturijenta Janeza Meteljko-ta. Pokojni je bil rojen dne 7. septembra 1873 v Ledehi Vasi hiš. št. 9, velike župnije v Šent-Jernej. Vstopil je v takratno trirazredno ljudsko šolo v Šent-Jernej dne 15. oktobra 1880. Učil se je vedno izvrstno. Radi tega ga je njegov skrbni oče Martin Meteljko dal v četrti razred v Rudolfovo, ko ga je odmenil izšolati za duhovski stan.

Rajni se je prav pridno učil v vseh razredih latinskih šol. Bil je tih, miren človek, visoke rasti in bolj slabega zdravja videti. Cel čas šolanja ni bilo čuti posebne bolezni pri njem. Ko je letos v osmem razredu bil ter šel ves navdušen oskrbovati potrebno v Kostanjevico, da bo višja gimnazija imela tam sveto mašo v prelepi cerkvi Matere Božje na Slinovcih prvega majnika, in on, niti mi drugi nismo mislili,

vrnil po sv. krstu na svoj otok. Naročil sem mu, naj naznani svojim rojakom, da pridem spomladi, ako mi Bog zdravje ohrani, na njih otok. To ga je silno razveselilo in zagotovil mi je, da bodo vsi otočani jako veseli, ako zagledajo duhovnika v svoji sredi. Dajal mi je mnogo upanja; a vendar sem dvomil, bom li kaj opravil med temi divjaki, ker mnogi tukajšnji prebivalci so mi zatrjevali, da se ta misijon ne bo posrečil. A vendar sem odrinil tje, v zaupanju na Gospoda, ki je rekel, da ostane pri svojih vse dni do konca sveta.

Sree mi je utripalo burno, ko smo se bližali otoku. Razobesil sem lepo belo zastavo z rudečim križem v sredi, kakoršno razobesim vselej, kadar koli se peljem na misijon, da se po nji spozna čoln misijonarja. Ko smo se bližali otoku, pihljala je prijetna sapica, ki je zibala ljubko mojo zastavo, oznanjajočo prihod služabnika božjega.

Ko so divjaki, ki imajo čudovito bistre oči, zagledali zastavo in spoznali, čegava je, dal je

da ga bo zadela v kratkem času taka huda bolezen, ter ga na mrtvaški oder spravila.

Komaj je še nekaj tednov se učil, kar ga domov pripeljejo z novico, da je bolan in jetičen ter bo maturo pozneje delal, kajti naučil se je neki že toliko, da bo prav lahko maturo prestal ter se potem podal v semenišče. — Doma je le vedno hiral, ni mu ugajal zrak niti pri ljubljenskih stariših, niti pri svojej omoženi in ljubeznivi sestri v Dolenjem Gradišču. Morali so ga domov peljati ter ga prevideti s sv. zakramenti za umirajoče. Zdravila, katera so mu od raznih, najbolj znamenitih zdravnikov nosili, niso hotela pomagati, le vsak doktor je dvomil nad ozdravljenjem.

Lazil je okoli doma težavno, tudi skrbna in dobra postrežba zelo marljive in ljubeznjive matere mu ni pomagala, da, še celo molitev ni hotela jetike ozdraviti, kakor se je nekoč žalostni oče izrazil.

Ko so vsi sprevideli, da ne bo nič, dali so ga še gosp. kapelan v poslednje sv. olje in papežev blagoslov. Zvečer je neki še šel v drugo sobo, ko so njegovi ljudje večerjali, ter jih tako milo vsakega posebej gledal, ter opomnil, ko so ga silili iti v svojo sobo, pustite me no, da smo vsaj še jedenkrat vsi skupaj pri mizi. Celo noč je le nemirno prebil. Okoli 7. ure zjutraj je nekoliko še molil, ter mislil, da poludne zvoni. Dali so mu še hrane in jo je vžil. Okoli polujednajste ure dopoldne je pa zdihnil svojo blago nedolžno dušo. Veliko ljudij ga je šlo kropit. Bil je tudi lep pogreb. Počastila sta ga gosp. Fr. Detela, gimn. direktor iz Rudolfovega in g. prof. Fajdiga. Preden so ga še v krsto djali, je g. direktor očeta nagovoril z prav ginljivimi besedami ter ga miloval, da je on izgubil dobrega, nepokvarjenega in vsem dijakom vzglednega, vrlega sina, in gg. profesorji pa svojega izvrstnega učenca itd. Ranjkemu so skazali vsi svoje spoštovanje s tem, da jih je bilo prav veliko prišlo k pogrebu. Nosili so lepe vence, in dolga vrsta pobožnega ljudstva šla je spredaj in zadej za krsto z ostanki prezgodaj umrlega mladeniča.

Naj bo vsem gg. tovarišem in prijateljem priporočen v blagi spomin!

Iz Suhora. — Dne 4. januarja t. l. smo izročili materi zemlji prečast. gosp. župnika Martina Tomca. Težko, jako težko sprijazniti smo se morali z britko

takoj njih glavar razobesiti svojo zastavo na svoji hiši. Moji divjaki, ki so me vozili, zagledali so takoj to zastavo. Sedaj sem bil pomirjen. Ko smo prišli bliže k otoku, videli smo, kako velika množica ljudi hiti na obrežje. Skoro vsi otočani so se sešli pozdravit misijonarja Gospodovega na domačih tleh. Možje so dvakrat ustrelili s svojimi puškami v pozdrav in znak veselja, da jih obišče poslanec božji.

Komaj sem stopil na suho, pristopili so vsi možje in mi stisnili prijazno roko, potem pa so me peljali v svojo vas (t. j. osem hiš iz drevesne kože). Najpreje sem šel v hišo glavarjevo, kjer se je zbralo mnogo divjakov, ki se niso mogli duhovnika zadosti nagledati. Od svojih dedov so že marsikaj čuli o duhovnikih, a videli še niso nobenega in nobeden še ni prišel na njih otok.

Kdor pride med paganske divjake te dežele, mora se obnašati po nekem običaju, katerega sem

izgubo vestnega in blagega gospoda in skrb polastila se je cele fare, kdo bode pokojnemu vreden naslednik.

Po skrbi prezaslužnega gospoda dekana Antona Aleša dobili smo še prej ko smo pričakovali izglednega administratorja v osebi vrlega gospoda Fr. Češarka, prej kapelana v Podzemlju. Do dne 21. avg. t. l. opravljal je čast. gosp. Češarek ves svoj posel z izvanredno natančnostjo in vnetostjo in bil je vzlasti iskren prijatelj in preskrbni dušni pastir šolske mladine Suhorske fare. Za časa sedem-mesečnega bivanja mej nami Suhorčani znal si je pridobiti ljubezen vseh faranov in mi ne pretiramo trdeč, da smo se le težko poslovili od toliko priljubljenega in spoštovanega duhovnika. On ostal bode mladini in starim v trajnem spominu v Suhorski fari.

Po britkih dveh izgubah pa vzbuja v prsih nas faranov dohod novo imenovanega župnika prečast. gosp. Petra Ogrina čisti čut hvaležnosti poklicanim osebam, ki so na izpraznjeno mesto župnikovo poslali nam tako značajnega, miroljubnega in za vse lepo in dobro z vso njegovo blago dušo vnetega moža. Žal, da nas je gospod župnik prehitel, da mu nismo mogli napraviti v dan prihoda, to je 22. avgusta, tako slavnega vsprejema, kakor smo ga nameravali. Kar se je dalo v zadnjem trenutku pripraviti, storili smo radi volje in prepričan naj bode gospod župnik, da je bila naša volja dobra in da imamo pripisovati to naključju, da mu nismo mogli vprizoriti vsprejema njemu dostojnega, nekoliko tudi njegovi izredni ponižnosti, da nam svojega dohodka ni izvolil naznaniti. Prvo nedeljo njegovega bivanja na Suhoru pa smo skušali popraviti, kar smo prejšnji terek zamuditi morali. Ginljiv nastop preko 200 učencev in učenk s šolsko zastavo med slovesnim zvonjenjem in pokanjem topičev, srčni pozdrav po mladi učenki podareč mu krasen šopek, ter udeležitev mnogobrojnega izbranega ljudstva cele fare spremljavaje ga v farno cerkev naj mu bode vsaj malo nadomestilo onega sprejema, ki smo ga namerovali, pa mu ga žali Bože nismo mogli napraviti. Preverjen pa naj bode, da si je on takoj prvi čas svojega bivanja na Suhoru pridobil naše zaupanje in Bog daj, da bo vez udanosti, spoštovanja in ljubezen naših faranov do svojega duhovnega očeta ostala zmirom tako trdna, kakor je sedaj. *P. O. Fr. u. 15. 6. 97. Kandyj.*

se jaz dobro naučil. Nisem jim takoj razodel, kaj jim hočem povedati, temveč govorili smo o raznih drugih rečeh; potem pa sem naprosil glavarja, naj jutri skliče veliki svet vkupe, (tako nazivajo svoje zborovanje), kjer jim bom tudi jaz nasvetoval jako lepe in dobre reči. Zbrali so se v glavarjevi kolibi, kjer sem jim govoril ob kratkem o potrebi in koristi krščanske vere. Koncem govora sem poprosil glavarja, naj mi odgovori. Odgovoril mi je slovesno po svojem služabniku, da so vsi jako zadovoljni in se čutijo srečne, ker vidijo duhovnika na svojem otoku, in da ničesar bolj ne žele, nego krščansko vero.

Lahko si misliš, ljuba sestra, kako srčno veselje je občutilo moje srce, ko sem slišal ta odgovor. Ostal sem pri njih nekaj dni ter jih podučeval in 11. maja, o presrečni dan, krstil sem 22 paganov.

(Dalje sledi.)

S. Save. — 17. avgusta t. l. se je blagoslovil v Št. Lambertu kamenit kip „Marija pomagaj“ v lepi, novo zidani kapelici nekoliko iz vasi šentlamperške.

Kip predstavlja „Marijo pomagaj“. Po slovesni službi božji ob 10. uri je šla množica vernega ljudstva z duhovščino vred v procesiji h kapelici. Lepo petje in goreče molitve vernih so bile „Mariji pomagaj“ — gotovo vseč, isto tudi Njenemu Sinu, malemu Jezušku, ki se z roko oklepa maternega vratu. Pri kapelici sem videl, kako se je marsikteremu utrnila goraka solza z oči.

Gospodar Matejko, kterega vse delo veliko stane, bil je ta dan srčno zadovoljen. Kakor se je bil zaobljubil, vestno je izpolnil. „Marija pomagaj ga je bila rešila iz hude stiske.

Pisalca teh vrstic navdajala je še posebno ta misel: Popotnik prišedši iz Zagorja po težavni cesti, bo lahko zdihnil pri kapelici: „Marija pomagaj!“ — pomagaj mi še dalje, isto bo storil tudi popotnik, ki bo šel od Save skoz „krnico“ in Št. Lambert proti Zagorju. — Naše ljudstvo očitno kaže, kako zaupanje ima do „Marije pomagaj“. — Pri tej priliki sem si ogledal tudi prekrasno kapelico ss. blagovestnikov Cirila in Metoda. Čast, komur čast!

Anton Berce, 22. št. Lambertu 1887-95-1860-1922
838 I, 33.

Domače vesti.

(Novomeške šole) so se pričele z današnjim dnevom.

(Deželni poslanec) goriškim je bil izvoljen v Tolminu Alfred grof Coronini, ki je dobil vse slovenske glasove.

(Duhovske premembe.) Č. gosp. Mihael Barbo, župnik na Trebelnem je imenovan župnikom v Šmarjeti; č. g. Ivan Debelak, kapelan v Št. Lovrencu gre za župniškega upravitelja začasno v Žaljno.

(Osebne vesti.) G. Avgust Kobler, adjunkt c. kr. državnih železnic, je imenovan za načelnika postaje Ljubljana pri dolenjski železnici, za njegovega namestnika pa dosedanji vodja postaje v Jaršah g. Pregl.

(Raki) so poginili tudi v ribniških potokih, kakor pred leti v Krki. *(1885) 2. 1889!*

(† Umrli) je 5. sept. v Ledeči vasi pri Št. Jerneju g. Ivan Metelko, abiturijent novomeške gimnazije. Bil je izvrsten dijak, blag značaj, ki bi bil dika duhovskemu stanu, kateremu se je hotel posvetiti, a nemila smrt mu je prestrigla nit življenja. Naj v miru počiva!

(V Metliki) bo 17. t. m. volilni shod g. poslanca Šukljeja.

(Družba sv. Mohorja) ima letos 57398 udov, torej 305 manj nego lani. Ako pomislimo, kake slabe letine so, ni se nam temu čuditi, ker ljudje prislužijo komaj denar za vsakdanji kruh.

(Tat) je kradel 5. t. m. v Šmihelu pri Novem Mestu in sicer pri belem dnevu. Zasačili so ga, vrgel je denar od sebe in ubežal. Takih postopačev je vedno več ob celi progji, kjer se dela dolenjska železnica. Treba jim bo ostrejšje stopiti na prste.

(Bolnišnica usmiljenih bratov) v Kandiji se že pozidava. Kako silno je potrebna naši deželi, kaže nam to, koliko kranjskih bolnikov išče pomoči na tujem. Lansko leto je izdala za nje kranjska dežela 79.746 gld. 28 kr. Bolnikov je bilo 3951: od teh jih je bilo v Trstu 719, v Zagrebu pri usmiljenih bratih 360, ravno tam pri usmiljenkah 534, v Brežicah 378, na Reki 247, v Karlovcu 191, v Oseku 126, v Kopriv-

nici 125, v Pulju 101, v Gradcu 89, v Celovcu 76, v Celji 83, na Dunaju 54 itd.

(Dolenjska železnica) na kočevski progji se otvori slovesno 26. t. m. K tej slovesnosti pride baje tudi trgovinski minister in mnogo druge visoke gospôde. Uradniki na raznih postajah so svoje službe že nastopili.

(Konjska dirka) v Št. Jerneji vršila se je letos v pondeljek 11. sept.; — istega dne predpoldne pa je bilo premovanje konj. — Dirkanje vršilo se je v lepem redu, vendar udeležba ni bila tolika, ko prejšnje leta, dasi zanimanje za dirko ni prenehalo. Nekaj utegne biti krivo, ker je bil tržni dan v Novem Mestu, znabiti tudi klaverno vreme, in se je bilo dežja nadejati. — Po končani dirki je tajnik c. kr. kmetijske družbe, g. Pirč nagovoril navzoče konjerejce, pohvalil kar je bilo pohvaliti, pa tudi nekatere nedostatke pri konjereji grajal, mej drugim, da se še ni navada opustila, konjem na paši noge vezati. Konečno so bili javno imenovani najboljši dirjači, katere prihodnjič naznanimo.

(Razstava krompirja.) V kmetijski bralnici v Novem Mestu bodo v nedeljo dné 24 t. m. dopoldne razstavljen različne vrste letošnega krompirja, pridelane na deželni kmetijski šoli na Grmu. Razstava bo združena s poukom, katera vrsta krompirja je za naš kraj najboljša. — Ako želi kdo zmed gospodarjev sam katere vrste krompirja razstaviti, prinese naj jih imenovanega dné ali pa še prej v kmetijsko bralnico.

(Razstave prašičev), katero je namerala prirediti kmetijska podružnica v Novem Mestu, letos ne bo, ker primanjkuje v to potrebnih sredstev. Priredila se bo de zategadelj še le drugo leto.

(Občinska volitev.) Pri občinski volitvi na Božakovem v črnomaljskem okraju je bil za župana izvoljen Martin Slanc iz Rosalnic, za svetovalca pa Ivan Pečarič.

(Z Dvora) pri Žužembergu se nam poroča: Včeraj dne 30. avg. so bile občinske volitve za občino Dvor. Zmagala je v vseh treh razredih prvokrat katoliška slovenska stranka. Do zdaj je namreč vedno županil v naši občini s pomočjo uradnikov ranjke knez Auerspergove tovarne nemčurski liberalizem. In kako? Mala občina ima danes dolga čez 1500 gl. Lepa dedšina novemu odboru! Zadnji čas je tedaj bil, da so se kmetje vzdramili in zavrgli stare jerober. Pri vsem tem se pa ni studilo nekterim proniciranim Žužemberškim ultraslovenskim liberalcem bratiti se z ostanki dvorske nemškutarije in jim pomagati, da bi se še vzdržali na površji. Še na dan volitve si jih videl klaverno hoditi po Dvoru. A zastoj! Videč, da je odklenkalo stari nemčurski gardi in da se nihče ne zmeni za njo, se le-ta niti ni upala v boj se spustiti in je brez boja sramotno zapustila volišče. In tako je zopet ene nemčursko-liberalne postojanke na Kranjskem menj!

(V Trstu) je nedavno katoliška slovenska družina, obstoječa iz 5. oseb pristopila med razkolnike. Kaj imajo dobička od tega? Žalostno je to, silno žalostno.

(Koliko vina je leta 1892. Kranjska dežela pridelala? Okraji: Litija 9090 hl., Mokronog 5688 hl., Radeče 7325 hl., Krško 943 hl., Stična 389 hl., Kostanjevica 3240 hl., Novomesto 13.946 hl., Žužemberg 1636 hl., Trebnje 4769 hl., Metlika 331 hl., Črnomelj 7305 hl., Kočevje 227 hl., Vipava 28.329 hl., Postojna 508 hl., Senožeče 209 hl., Ilirska Bistrica

794 hl. Vkupe 93.220 hl. — Na Štajerskem pa se je pridelalo vina vkupe 239.200 hl.

(Drobtinice) 27. letnik so izšle. Kakor prejšnji letniki, ima tudi ta knjiga mnogovrstno zanimivo vsebino. Med drugim nadaljuje življenjepis rajnega kanonika Kramarja in popisuje življenje profesorja Jožefa Marna.

Razne vesti.

* (V Mariboru) je umrla nedavno žena stara 103 leta.

* (Iz Amerike) poroča „Amer. Slovenec“, da so v premnogh krajih zaprli rudnike in tovarne ter da je na tisoče delavcev brez dela in zaslužka. Isto potrjujejo zasebna pisma. Zdaj skušajo lahkoživci, kako potrebno je varčevanje v času sreče. Koliko bi jih sedaj rado prišlo v domovino, pa še toliko nimajo, da bi si pot plačali. Nekateri so bili bolj previdni. Ti so pošiljali denar v domače posojilnice in sedaj niso v zadregi. — Pred nekaterimi tedni sta se ponesrečila v Ameriki dva Radovičana. Eden je padel v peč, drugemu pa je kolo odtrgalo obe nogi.

* (Nova iznajdba.) Avguštnski menih, Španec P. Teodor Rodriguez je iznašel jako rabljiv stroj, s katerim se bo lahko zabranilo, da vlak ne bo trčil ob drug vlak.

* (Roparji) so začeli vznemirjati ljudstvo v Bosni pri Kostajnici. Vodi jih ubegli žandar Nikolić. Ko je l. 1886 umoril v Dubici slovenskega misijonarja Valentina Laha, zbežal je s svojo trumo v Srbijo, sedaj pa se je vrnil v Bosno. Njegova truma šteje 40 mož, ki so vsi Srbi, le 4 mohamedani. Skrivajo se v gorovju Kozara. Na glavo roparskega poveljnika je razpisanih 2000 kron. Bosniška žandarmerija si sicer mnogo prizadeva, da bi jih zajela, a vse je zastonj.

* (Kolera) pobira ljudi v Galiciji in na Oger-skem. Tudi na Ruskem in v Italiji je razširjena. Vendar sedaj v hladnih jesenskih dneh precej pojenjuje. Bog nas varuj te šibe božje!

* (Grozna hudobija) je prišla na dan na Hrvatskem pri Varaždinu. Dva berača sta dobila neke tri dekline, stare po 14, 12 in 10 let, katere sta navlašč telesno tako poškodovala, da jih je groza videti. Z njimi sta beračila in usmiljene ljudi sleparila. Sedaj jih imajo pod ključem. Zaslužena kazen tem zverinskim ljudem gotovo ne odide.

* (V Ameriki) se delavcem vedno slabeje godi. „Amerikanski Slovenec“ pripoveduje čudne reči. V Milwaukee se je zbralo nad 200 delavcev pred županovo hišo, ki so klicali: „kruha!“ in „dela!“ Župan jih je tolažil in jim obljubil, da jim bo kmalu kaj dela preskrbel. Nazaj grede so srečali peka z vozom kruha. Takoj so ga ustavili in prisilili, da jim je prepustil cel voz. Potem so se podali v gostilne in se napili: plačati pa niso hoteli. — V New-Yorku so naredili lačni delavci sprevid po mestu. Dva sta nosila črne zastave z belim napisom: „V obilnosti stradamo“ in „Znamenje časa — stradam, ker je ta-le predebel“. Zraven napisa sta bila namreč naslikana dva moža: debel bankir in sestradan delavec. Neka ženska jim je govorila in jih naganjala, naj grede krast po mestu, ker se jih bogatini ne usmilijo. — Na stotine delavcev se prevaža po železnici semtertje in išče dela, a vsako mesto se jih brani in jim dalje kaže. Nekateri že lakote umirajo. Bog ve, kaj še iz vsega tega pride? Kdor ima pamet, naj ne hodi v Ameriko!

* (Spreobrnjenec). Josip Bono, bivši urednik nesramnega, brezverskega časnika, je objavil razglas, v katerem javno obsoja vse svoje zmote in razkriva v resnici strašna sredstva, kakoršnih se poslužujejo nekateri, da bi spravili ljudstvo ob pravo vero.

(Maša na Montblanku). Vikar Ivan Bonin je šel meseca avgusta z nekaterimi tovariši na švicarske planine. S papeževim privoljenjem je maševal na vrhu, ki je visok 4807 metrov. Pet spremljevalcev je držalo streho nad njim sredi velicega snega; veter je vlekel tako silno, da so le z največjim trudom obdržali ta šotor. Mraz je bil tolik, da sta zmrznila vino in voda.

(Žveplenke) je iznašel ravno pred 60 leti dijak Kameroner v tem, ko je sedel v ječi l. 1833. zaradi političnih prestopkov. Ker so mnogi ljudje posnemali njegovo iznajdbo, ni imel od nje nikakega dobička. Žalosti je zblaznel in umrl leta 1837.

(K vojaškemu naboru) je prišel v Lireju na Francoskem novinec, ki je bil tak, kakor kak triletan otrok. Visok je 60 centimetrov, toda brada mu že poganja.

ZAHVALA.

(212)

Za milo sočutje o smrti in bolezni mojega nepozabljivega sina

Janeza Meteljko,

abiturjenta, izrekamo vsem prijateljem in znanecem iz bližnjih in daljnih krajev, posebno čast. duhovščini, preblag. gg. dr. Franc Deteli, profesorju Fajdigi in sploh vsem, ki so se tega sprevida udeležili, svojo najsrčnejšo zahvalo.

Žalujoči ostali.

Učenca

14 let starega, večkega slovenskega in nemškega jezika, sprejme pod ugodnimi pogoji takoj v svojo prodajalnico z mešanim blagom

Janko Puhek

(211—1)

v Črnomlju

16 konj na prodaj!

Ker bo železnica mej Ljubljano in Kočevjem skoro zgotovljena in bo potem voznja pošte prenehala, prodam po l. dnevu oktobra 16 konj, kateri so še prav dobri za rabo, in sicer prav cenó. Tudi poštno vozove prodam po jako nizki ceni.

Anton Hauff,

(217—1)

c. kr. poštar v Kočevju.

Prostori sedanje pošte

na glavnem trgu, pripravni za prodajalnico ali gostilno se oddajo v najem. Natančneje pové lastnica pl. Fichtenau.

Dražba.

(215)

V torek 26. septembra od 8. ure dopoldne nadalje napravim prostovoljno javno dražbo od Grmske grajščine ostalega mi zemljišča, katero bom prodal po parcelah, ali pa tudi posamezne njive, ktere se nahajajo večidel ob cesti pri Žabji vasi.

Dalje bo na dražbi tudi hiša z dvema hlevi in drugim gospodarskim poslopjem ter vrtom ob cesti poleg vinorejske šole na Grmu. Pri tej hiši se nahaja večje zemljišče, katero se lahko skupno kupi ali pa samo del tega zemljišča.

Plača se takoj, pa tudi lahko v obrokih treh let. — Dražba se bo vršila na lici mesta.

Natančneje poizvedbe pri lastniku

Rudolf-u Smola,

grajščaku na Grabnu p. Novomesto.

Naročila na izvrstne ameriške trte

(vkoreninčene) posebno Portalis in Salonis, pa tudi navadne Riparie vrste, sprejema

(193—3)

grajsko oskrbništvo na Raki.

Krojaški pomočnik,

kateri je vajen prirezovanja, ima delo proti ugodnemu plačilu po dogovoru pri

(189—3)

Ani Schweiger

v Črnomlju.

V prodajalnico z mešanim blagom sprejme se

učeneec,

dobro izobražen, kateri je vsaj en razred latinskih šol dovršil in je lepega vedenja. Več pové

(209—2)

F. Skušek v Metliki.

Naznanilo.

Franc Kastelic v Novem Mestu št. 87. proda po prav nizki ceni dva velika vinska soda, 50 in 35 avst. vedrov, in jedno leseno vinsko prešo z dvema oddelkoma.

Isti daje tudi od 1. oktobra v najem štacuno z magacinom na jako pripravnem kraju. (205—2)

Kladvišča (batišča)

drenova in psikova 1m dolga, 4 do 8cm debela, kupuje po najvišji ceni

(206—2)

Ivan Wakonig,

Šmartno pri Litiji.

V graščini Volavče pri Št. Jerneji

je na prodaj

50 veder izvrstnega belega vina,

po nizki ceni in v vsaki množini.

Krasno zimsko rž,

po 1 gld. 80 kr. mernik

ima na prodaj

(216)

Vodstvo deželne kmetiške šole na Grmu.

V Ameriko

se pride iz Ljubljane v Nju Jork skozi Basel, Pariz, Havre v najmanj dneh za 106 gold. Na ladijo se vstopi vsako saboto v Havru. iz Basela se odhaja vsaki četrtek. — Kedor želi todi potovati, naj se obrne na Zwischenbarta v Basel (Schweiz).

(166—5)

Izvrstni narurni brinovec in slivovka

se dobi na drobno ali na vedre

pri

[214—1]

Johani Blatnik na Dolenji Težki Vodi.

Na zahtevanje se pošilja tudi po pošti.

Na prodaj

je iz proste roke na Krškem vinograd. vrt, paša in kamenolom „pri zatonu“, v obsegu 1400 □ m. Dalje je tudi na gmajni pri Krškem njiva z vinogradom in travnikom v obsegu 1213 □ m. Plačati je treba takoj. Ponudbe sprejema posestnik, gospod **Ludovik Weber**, c. kr. davkar v Ložu pri Rakeku — Notranjsko.

V prodajalnico z špecarijskim blagom in železnino se sprejme takoj

učeneec.

Isti mora biti dobrega zdravja, lepega vedenja in je moral I. gimnazijo ali vsaj ljudsko šolo prav dobro dovršiti.

Franc Kastelic,

(197—3)

v Kandiji pri Novem Mestu.

V kavarno v Novem Mestu

se sprejme

učeneec,

kteri je vsaj ljudsko šolo dovršil in ima veselje do te obrti. — Več se izvé pri lastniku

(184—3)

Janez Schmidt-u.

Stanovanje

obstoječe iz treh sob in potrebnih prostorov je z mesecem novembrom oddati v Novem Mestu, št. 34.

Zobozdravnik A. Paichel

ustavlja

(210—1)

umetne zobe in zobovja

brez bolečin, plombira ter vse zobne operacije izvršuje. Prebival boče v Novem Mestu od 2. oktobra t. l. skozi osem dni in ordiniral vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne in popoldne od 2. do 5. ure v gostilni pri „Solncu“.